

Amnestija kaliniams

Lapkričio mėnesį [seimo](#) narys Antanas Valiūnas [pasiūlė](#), kad būtų [paskelbta kaliniams amnestija](#). Lietuvai atgavus nepriklausomybę, valdžia jau šešis sykius paskelbė amnestiją. Lietuvoj tai [įprasta](#) daryti svarbių įvykių proga. O 2009 metais bus minimas Lietuvos [tūkstantmetis](#).

Buvusio seimo narys Antanas Valiūnas (iš wikipedia)

Siūloma amnestija buvo [sąlygota](#). Pvz., jei žmogus buvo įkalinamas už [sunkius nusikaltimus](#) ir jau kalėjime išbuvo daugiau negu pusę laiko, bausmė būtų sumažinta metais. Amnestijos nebūtų gavę žmonės, kurių bausmė [viršija](#) 20 metų.

Amnestija būtų vienu [ketvirtadaliu](#) sutrumpinusi [bausme nepilnamečiams](#), moterims, auginančioms du ar daugiau nepilnamečių vaikų, ir žmonių [peržengusių](#) 65 metus.

Dėka [ekonominės krizės](#), naujoji [vyriausybė](#) skyrė mažiau [lėšų](#) beveik visoms valstybės [įstaigoms](#), taip pat ir Kalėjimų departamentui. O Lietuvoj yra [palyginant](#) daug kalinių. Lietuva yra trečia [procentiniu kalinių skaičiumi Europos Sąjungoje](#) – trečia po Latvijos ir Estijos. Buvo manoma, kad pasiūlyta amnestija sutaupytų valstybei pinigų.

Kaliniai (iš kauno.diena.lt)

Kadangi amnestija ypatingom progom yra įprasta Lietuvoj ir kadangi amnestija būtų sutaupiusi pinigų valstybei, buvo manoma, kad šis pasiūlymas bus naujosios vyriausybės priimtas.

Tačiau naujasis [Teisingumo ministras](#) Remigijus Šimašius amnestijos projekto [neremia](#).

Teisingumo ministras Remigijus Šimašius (iš bernardinai.lt)

Jis sutinka, kad amnestija sutaupytų pinigų, bet nedaug. Sutaupytų tik kalinių "suvalgomas" [išlaidas](#), o įkalinimo įstaigų [personalo](#) nesumažintų.

Šimašius taip pat atkreipė dėmesį į tai, jog dabar yra labai blogas laikas taikyti amnestiją kaliniams. Grįžę į laisvę, dėka ekonominės krizės jie negalėtų [įsidarbinti](#) ir [bematant](#) vėl nusikalstų.

Šimašius sutinka, kad Lietuvoj per daug kalinių. Jo nuomone, tai yra dėka sisteminių problemų. Lietuviai turi išmokti skirti alternatyvias bausmes. (Pvz., JAV naudojama [visuomeninio aptarnavimo](#) bausmė.)

Taip pat, jo nuomone, jeigu žmogus įkalinamas ilgiau, visuomenė nėra nuo to saugesnė. Reikia ieškoti būdų, kad žmogus nebusikalstų. Amnestija tos problemos neišspręs.

Taigi, Šimašius mato dvi skirtingas problemas:

1. Kaip sumažinti Kalėjimų departamento išlaidas
2. Kaip sutvarkyti teisingumo sistemą, kad Lietuvoj būtų mažiau kalinių

Ką tu manai? Ar naujasis Teisingumo ministras gerai daro, kad neskelbia kaliniams amnestijos?

Parašyk, ką galvoji. Mūsų adresas: redaktore@laikaivaikams.org

Žodynėlis.

seimas: valdžios dalis, kuri išleidžia įstatymus (panašu į JAV Congress). Spalio mėnesį buvo išrinktas naujas seimas (žrk. „Laikai vaikams“ lapkričio numerį)

pasiūlyti: iškelti, parekomenduoti; to propose

paskelbti: viešai pranešti, išleisti įstatymą; to proclaim, to issue

kalinys: kas uždarytas kalėjime, kam skirta laisvės atėmimo bausmė; convict, prisoner

amnestija: bausmės sumažinimas ar visiškas jos dovanojimas, vykdomas pagal įstatymą tam tikros kategorijos nuteistiesiems; amnesty

įprasta: taip daroma, priimtina taip daryti; conventional, accepted

tūkstantmetis: 2009 metais bus praėję tūkstantis metų nuo pirmo Lietuvos vardo paminėjimo kronikose

sąlygota: apribota, turinti reikalavimus, kurie apriboja, kas gali gauti amnestiją; conditional

sunkus nusikaltimas: rimtas įstatymo pažeidimas; serious crime

viršyti: tęstis ilgiau negu; to exceed

ketvirtadalis: ¼; 25%

bausmė: sankcija už nusikaltimą ar neklusnumą, nubaudimas, bauda; punishment

nepilnametis: nesuaugęs, dar neturintis visų pilietinių teisių; minor; nepilnametis nusikaltėlis: delinquent

peržengęs: senesnis negu; older than, gone beyond

dėka: dėl to, kad; because of

ekonominė krizė: kai trūksta pinigų – darbininkai atleidžiami, žmonės negali pirkti, ko reikia, valdžios turi mažinti biudžetus (žrk. “Laikai vaikams” spalio, lapkričio ir sausio numerius); economic crisis

vyriausybė: dalis valdžios, kuri skirsto biudžetą ir vykdo įstatymus; susideda iš Ministro pirmininko ir jo ministrų; Prime Minister and his Cabinet

lėšos: pinigai; funds

įstaiga: visuomenės ar valstybės organizacija, atliekanti valdymo, administravimo, prekybos, ūkio, mokomąjį ar mokslo darbą ir pan., departamentas; office

palyginant: atsižvelgiant į kitus kraštus; comparatively

procentinis kalinių skaičius: kokia dalis piliečių yra įkalinti, koks procentas piliečių yra įkalinti; convict to citizen ratio

Europos Sąjunga: Europos Sąjunga (sutrumpintai ES) yra dvidešimt septynių valstybių ekonominė ir politinė bendrija. Jai gali priklausyti tik Europos valstybės. Pirmininko pozicija rotaciniu būdu eina iš vieno krašto į kitą kas šešis mėnesius. ES narės padeda viena kitai piniginiiais ir kitais būdais.

Europos sąjunga: narės pažymėtos mėlynai, kandidatės – žaliai (iš wikipedia)

Teisingumo ministras: tas kuris valdžioj atsakingas už teisingumo sistemą; Minister of Justice

neremti: nepritari, nesutikti, nepalaikyti; refuse to support

išlaidos: pinigai išleisti kam nors apmokėti; expenditures

personalas: štabas, tarnautojai, kurie dirba kalėjimų departamente; personnel, staff

įsidarbinti: susirasti darbą, kuris duoda pragyvenimui uždarbį; to find work, to get employment

bematant: gan greit; pretty soon

visuomeninis aptarnavimas: dirbti benamių arba senelių, našlaičių prieglaudoj, atliekant bausmę; social service